

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj: 01 0 K 003655 10 K
Bihać, 27.aprila 2011. godine

Presudom Vrhovnog suda FBiH broj 01 0 K 003655 11 Kž 10 od 23.11.2011. godine prvostepena presuda preinačena u odnosu na Ristić Lazara i izrečena kazna zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina dok je u odnosu na Dević Predraga prvostepena presuda potvrđena.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Bihaću, u vijeću sastavljenom od sudije Arnautović Edine, kao predsjednika vijeća, te sudija ovog suda Reljić Milice i Kasum Suade, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Bužonja Amre, postupajući u krivičnom predmetu protiv optuženih Ristić Lazara sin D. iz mjesta D. općina ., kojeg brani branilac po službenoj dužnosti Rujević Vesna advokat iz Banjaluke i Dević Predraga sin M. iz B., kojeg brani branilac po službenoj dužnosti Pantić Nebojša advokat iz Banjaluke, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, (KZ SFRJ), odlučujući povodom optužnice Kantonalnog tužilaštva USK-a Bihać broj Kt-144/97-RZ od 27.05.2010. godine, nakon glavnog, usmenog i javnog pretresa održanog dana 26.04.2011. godine, u prisustvu kantonalnog tužioca USK-a Bihać Mesić Jasmina, optuženih i njihovih branioca, te porodica oštećenih, jednoglasno je donio dana 27.04.2011.godine, a javno objavio dana 28.04.2011.godine slijedeću

P R E S U D U

Optuženi

1. RISTIĆ LAZAR sin D. i majke V., rođene N., rođen 16.04.1933.godine u K. općina S.M., stalno nastanjen u D. broj ..., općina B., JMBG: ..., pismen sa završena IV razreda OŠ, po narodnosti ..., državljanin ..., po zanimanju zemljoradnik, udovac, otac troje djece, vojsku služio – bivša JNA u B., ne vodi se u vojnoj evidenciji, lošeg imovnog stanja, osuđen ..., nalazi se u pritvoru počev od 05.05.2010.godine od 06,40 sati, pa nadalje,
2. DEVIĆ PREDRAG sin M. i majke Z., rođene P., rođen 28.12.1959.godine u K. općina S. M., JMBG ..., nastanjen u D. općina B., pismen, sa završenom SSS, po zanimanju bravar, oženjen, otac troje djece, vojsku služio u K. 1978.godine, bez čina, vodi se u vojnoj evidenciji pri OMO O. L., srednjeg imovnog stanja, do sada neosuđivan, nalazi se u pritvoru počev od 05.05.2010.godine od 08,50 sati pa nadalje,

K R I V I S U:

Što su :

Kršeci pravila Međunarodnog prava sadržana u IV Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine, Dopunskog protokola o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) uz navedenu konvenciju, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, u prvoj polovini mjeseca oktobra 1995. godine postupili protivno članu 3. IV Ženevske konvencije stav 1. tačka a) u vezi sa članom 4. stav 1. i 2. tačka a) Protokola II uz navedenu konvenciju, na način da su lišili života 15 civila bošnjačke narodnosti tako što su:

Dana 10.10.1995. godine, u popodnevnim satima, u mjestu K., zaseok M.-D., općina S. M., po prethodnom dogovoru zajedno sa Arsenić Petrom, naoružani automatskim oružjem, na lokalnom putu koji vodi za S. M., zaustavili troje zaprežnih kola na kojima su bili petorica vojnika Vojske RS-a i 15 civila bošnjačke narodnosti iz sela V. i L., općina S. M., koji su se

vraćali iz šume iznad mjesta K. sa radne obaveze sječe drva za potrebe Vojske RS-a i to: S. J. rođen 1968. godine, S. S. rođen 1966. godine, B. Đ. rođen 1973. godine, B. S. rođen 1977. godine, B. M. rođen 1969. godine, B. H. rođen 1947. godine, B. N. rođen 1941. godine, V. H. rođen 1952. godine, V. S. rođen 1960. godine, K. M. rođen 1963. godine, K. S. rođen 1975. godine, B. E. rođen 1953. godine, S. F. rođen 1971. godine, G. S. rođen 1974. godine i Z. M. rođen 1965. godine, kojom prilikom je optužen Ristić Lazar automatskom puškom M-72-B1 (automatska puška sa drvenim kundakom i nožicama kalibra 7,62 mm), psujući, naredio vojnicima i civilima da siđu sa konjskih zaprega, dok su Arsenić Petar i Dević Predrag automatskim puškama sa preklopnim kundakom M-70-AB2, kalibra 7,62 mm, stajali pored optuženog Ristić Lazara sa uprtim oružjem u pravcu navedenih zaprega i ljudi, a kada su se vojnici koji su bili zaduženi za čuvanje naprijed navedenih civila iz radne obaveze usprotivili postupanju optuženih, Ristić Lazar, psujući tursku majku i govoreći "vi vozate ovda Turke a meni je dijete poginulo, sad ćemo ostati bez svega, jer pada S. M.", skupa sa Arsenić Petrom i Dević Predragom na silu uz prijetnju automatskim oružjem preuzeli civile i iste povelili nazad putem sa kojim su prethodno civili i došli u pravcu raskrsnice u zaseoku M.-D., pa kada su došli do raskrsnice, naprijed navedene civile su pod prijetnjom oružja skrenuli na jednu njivu, te ih natjerali da jedan do drugog legnu licem okrenutim prema zemlji, da bi potom u namjeri da ih liše života, a prethodno znajući da su isti bošnjačke narodnosti, iz automatskog oružja u iste ispucali više rafala kojom prilikom je S. J. zadobio prostrelnu ranu glave sa prostrelnom mozga, S. S. zadobio strelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, B. Đ. zadobio strelnu ranu glave i tijela sa oštećenjem unutrašnjih organa, B. S. zadobio strelnu ranu glave i grudnog koša sa oštećenjem unutrašnjih organa, B. M. zadobio prostrelnu ranu grudnog koša sa vanjskim i unutrašnjim iskrvarenjem, B. H. zadobio prostrelnu ranu glave sa oštećenjem mozga i prelomom kostiju, B. N. zadobio prostrelnu ranu glave lijevo sa prostrelnom mozga i prelomom kostiju, V. H. zadobio strelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, V. S. zadobio strelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, K. M. zadobio prostrelnu ranu grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, K. S. zadobio strelnu ranu čela sa oštećenjem mozga, B. E. zadobio prostrelnu ranu grudnog koša sa oštećenjem unutrašnjih organa, S. F. zadobio ustrelno-prostrelnu rane grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, G. S. zadobio prostrelnu ranu glave sa prostrelnom mozga i Z. M. zadobio prostrel grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, od kojih povreda su sva navedena lica preminula na licu mjesta.

Dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini izvršili ubistvo 15 civila.

Čime su počinili krivično djelo-ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ,

pa se optuženom Ristić Lazaru uzima kao utvrđena kazna zatvora u trajanju od 9 (devet) godina i 6 (šest) mjeseci na koju je osuđen presudom ovog suda broj 01 0 K 000042 08 K od 05.06.2009.godine, kojom je oglašen krivim za dva krivična djela ubistva iz člana 36. stav 2. preuzetog KZ SRBiH u vezi sa članom 6 a stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni KZ RBiH i KZ SFRJ, a koja je preinačena u odluci o kazni presudom Vrhovnog suda FBiH broj 01 0 K 000042 09 KŽ od 04.11.2010.godine, dok mu se za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 2. preuzetog KZ SFRJ na osnovu iste zakonske odredbe i uz primjenu odredbi člana 4, 5, 33, 38.stav 2. i 41. preuzetog KZ SFRJ utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina,

Pa se na osnovu istih zakonskih odredaba uz primjenu odredaba člana 4, 5, 33. KZ SFRJ, a u odnosu na optuženog Ristić Lazara primjenom odredabe člana. 48.stav 1.i 2. tačka 3. preuzetog KZ SFRJ

O S U Đ U J U

RISTIĆ LAZAR NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 20 (dvadeset) GODINA,

DEVIĆ PREDRAG NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 12 (dvanaest) GODINA.

Na osnovu odredbe iz člana 50. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, optuženom Ristić Lazaru se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 05.05.2010. godine od 06,40 sati, pa nadalje, a optuženom Dević Predragu od 05.05.2010. godine od 08,50 sati pa nadalje.

Na osnovu odredbe iz člana 212. stav 3. ZKP-a FBiH, oštećeni B. S., Z. S., S. M., B. Z., K. M., S. A., V. D., B. M., G. S., B. T., B. A., K. S., B. M., V. S., V. A. i B. B. svi iz sela V. općina S. M. se sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućuju na građansku parnicu.

Na osnovu odredbe iz člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi Ristić Lazar se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu odredbe iz člana 202. stav 1. u vezi sa članom 200. stav 2. ZKP-a FBiH, optuženi Dević Predrag je dužan snositi troškove krivičnog postupka i paušala, s tim što će se o visini istih donijeti posebno rješenje kada se troškovi koji se odnose na ovog optuženog pribave.

Obrazloženje

Optužnicom Kantonalnog tužilaštva USK Bihać, broj KT-144/97-RZ od 27.05.2010. godine, optuženi Ristić Lazar i Dević Predrag se terete, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, počinjenog u vrijeme i na način pobliže opisan u dispozitivu te optužnice.

Optuženi u svojoj odbrani datoj u istražnom postupku te u uvodnom izlaganju i završnoj riječi putem branioca poriču da su počinili krivično-pravne radnje i krivično djelo za koje se terete potvrđenom optužnicom.

Optuženi Ristić Lazar navodi da poznaje optuženog Dević Predraga i Arsenić Petra koji su živjeli u njegovom selu, ali da ih poznaje više iz viđenja. Tvrdi da je kritičnog dana bio kod kuće i da je pomogao L. J. da dotjera kukuruze kući i da se vratio s posla kada je već sunce zašlo, te je zatekao svoju suprugu i kćerku koje su mu rekle da „pada S.“ i da sav svijet bježi od kuće, nakon čega je on pokupio stvari, natovario na traktorsku prikolicu i krenuo u izbjeglištvo prema P.. Ističe da mu je u toku rata poginuo sin prilikom borbi na J. i da on nikad nije imao nikakvo oružje.

Optuženi Dević Predrag u odbrani navodi da je živio na području općine S. M. i da je cijelo vrijeme radio kao vozač saniteta, nije dužio nikakvo oružje ali je nosio maskirnu uniformu. Dana 10.10.1995.godine u jutarnjim satima bio je u mjestu P. – S. i od komandira D. B. dobio je naredbu da skupa sa kuharom M. R. zakači pokretnu kuhinju na „FAP“ vlasništvo GIK „...“ iz S. M., te da kuhinju prebace prema I.. u I. su se zadržali 2-3 sata a odatle su poslije 16,00 sati krenuli prema B. mjestu koje je udaljeno 4 km od S. M.. Pošto je bio zimski dan, već se bilo smračilo, pa kada je došao u B. vidio je da gore sela oko S. M., pucalo se na sve strane i bila je opća pometnja. Kako se zabrinuo za svoju porodicu izišao je iz kamiona i u jednoj kući zamolio jednu ženu da telefonira, što mu je ona i dozvolila pa je nazvao kuću ali mu se niko nije javljao. Nakon toga je krenuo u koloni u kojoj je bio i tenk i vojna mehanizacija, a bilo je i konjskih kola, te naroda koji su išli iza njih, s njim je cijelo vrijeme bio M. R. koji je u P. otišao da traži svoju porodicu a on je krenuo prema O. L., odakle je izbjegao. Nije mu poznato ko je poubijao ljude za koje se optužnicom njemu stavlja na teret.

U toku glavnog pretresa **optužba** je izvela slijedeće dokaze: direktno je ispitala svjedoke: porodice oštećenih Z. S., B. T., B. Z., K. M., S. A., V. D., B. A., K. S., B. M., V. S., V. A., B. B., B. S., G. S. i S. M., čije izjave su u toku glavnog pretresa a zbog izmijenjenog sudskog vijeća nakon toga uz suglasnost stranki pročitane sa ovih zapisnika. Nadalje je optužba direktno ispitala svjedoke M. D., G. M., V. Ž., K. B., M. M., B. Dž., A. Z., N. Ž. i M. R.. Svjedok G. M. je u toku postupka umro, pa je pročitana njegova izjava data u istražnom postupku, dok se Š. D. razbolio pa je sud pročitao i njegove izjave date u toku istražnog postupka od 15.09.2006.godine, 13.04.2010.godine i 23.03.2007.godine,. Za ovog svjedoka optužba je izvela i dokaz direktnim ispitivanjem vještaka Milovanović Nade specijaliste neuropsihijatra koja je dala nalaz i mišljenje, da je isti zbog bolesti nesposoban da se kreće da dođe u sud i da da bilo kakvu izjavu, jer je pretrpio moždani udar. Optužba je izvela i dokaz čitanjem izjave M. M. koji je bio zaštićen kao svjedok u krivičnom postupku koji se vodio protiv druge osobe, ali zbog istog događaja. Nadalje optužba je izvela dokaz direktnim ispitivanjem svjedoka Arsenić Petra, te vještaka prim. dr. Mešić Pašalić Semire, inženjera Brune Franjića i vještaka balističara inženjera Bećirspahić Ismeta, te je optužba iznijela sadržaj materijalnih dokaza i to: obavijest Tužilaštva BiH o ocjeni osjetljivosti predmeta broj KTA-RZ-332/05 od 05.07.2005.godine, zapisnik o uviđaju Višeg suda u Bihaću broj Kri-26/95 od 14.10.1995.godine, fotodokumentaciju pronalaska tijela 15 civila od 14.10.1995.godine Ministarstva policije Bihać, akt 3 PU Sanski Most broj 05-1/08-1-228-14/10 od 24.03.2010.godine sa prilogom CD, rješenje Kantonalnog suda Bihać kojim se naređuje ekshumacija broj Kri-41, 42,43,44, 45 i 46/97 od 28.05.1997.godine, zapisnik o uviđaju i ekshumaciji masovne grobnice G. – K. Kantonalnog suda u Bihaću broj Kri-42/97 od 13.06.1997.godine, zapisnik o izvršenoj identifikaciji i obdukciji tijela iz masovne grobnice G. – K., Kantonalnog suda u Bihaću broj Kri 427 od 13,06.1997.godine, obdukcione zapisnike od 1-15 od 13.06.1997.godine sačinjeni po vještaku sudske medicine dr. Mešić Pašalić Semiri, zapisnike od 1-15 od 14.10.1995.godine o izvršenom pregledu 15 NN tijela pronađenih u selu L. općina S. M. sačinjeni 27.02.1997.godine, službenu zabilješku istražnog sudije Kantonalnog suda u Bihaću broj Kri 26/95 od 12.10.1998.godine, izvode iz matične knjige umrlih za 15 oštećenih lica, izvod iz matične knjige umrlih za lice R. D. sin L., zapisnik o izvršenoj pretrazi terena u rejonu sela K.-M.-D. općina S. M., Uprava policije Sektor krim policije Bihać broj 05-1/04-5-402/10 od 19.05.2010.godine, crtež lica mjesta – pretraga terena u rejonu sela K.-M.-D., uprava policije Sektor krim policije Bihać broj 22/10 od 13.05.2010.godine, fotodokumentacija pretrage terena u rejonu sela K.-M.-D. Sektor krim policije Bihać broj 22/10 od 13.05.2010.godine, nalaz i mišljenje vještaka balističara Bećirspahić Ismeta od 26.05.2010.godine, zapisnik o prepoznavanju osoba po svjedoku G. M., 3 PU Sanski Most broj 05-1/08-1-288-9/10 od 09.04.2010.godine, fotodokumentacija identifikacije po svjedoku G. M. iste PU broj 90/10 od 09.04.2010.godine, zapisnik o prepoznavanju osoba po svjedoku V. Ž. iste PU broj 05-1/08-1-288-8/10 od 07.04.2010.godine, fotodokumentacija identifikacije po svjedoku V. Ž. iste PU broj 86/10 od 07.04.2010.godine, zapisnik o prepoznavanju osoba po svjedoku K. B. iste PU broj 05-1/08-1-288-12/10 od 16.04.2010.godine, fotodokumentacija identifikacije po svjedoku K. B. iste PU broj 98/10 od 16.04.2010.godine, fotodokumentacija puškomitraljeza 7,62 mm i automatske puške KMUP Bihać broj SI./10 od 06.04.2010.godine, uvjerenje o vojnim evidencijama Administrativne službe opštine O. L. broj 03/5-835-1-96/10 od 21.04.2010.godine za Ristić Lazara i za Dević Predraga broj 03/5-835-1-99/10 od 21.04.2010.godine, te za R. D. sin L. broj 03/5-835-1-96/10 od 21.04.2010.godine, izvod iz kaznene evidencije za optužene, zapisnike o lišenju slobode Ristić Lazara i Dević Predraga Državne agencije za istrage i zaštitu od 05.05.2010.godine, odluku o proglašenju ratnog stanja – Službeni list RBIH broj 7/92, izvodi iz CIPS za Ristić Lazara sa ranijom uvećanom fotografijom i Dević Predraga, dok je **odbrana** direktno ispitala svjedoke: L. J. i vještaka Milovanović Nadu, N. B., D. R., I. G., Š. Đ., G.B., K.V., L. B., Č. M., J. M., J. S., C. B., M. D., V. M., B. Š., Š. U., te je izvršen uvid u Fotografiju G. B. i ostalu dokumentaciju koja se nalazi u spisu.

Cijeneci naprijed opisane dokaze koji su izvedeni na glavnom pretresu, u smislu odredbe iz člana 296. u vezi sa odredbom iz člana 15. i 16. ZKP-a FBiH, svaki dokaz posebno i u njihovoj međusobnoj vezi, te u vezi sa datim odbranama optuženih, sud je donio presudu kao u izreci iz slijedećih razloga:

U toku glavnog pretresa je dokazano slijedeće činjenično stanje:

Dana 09.10.1995.godine su pripadnici Vojske Republike Srpske M. D. zv. T. i M. M. sa kamionom marke „Zastava“ iz „S.“ u mjestu H. gdje su se između ostalih nalazilo i ovih 15 lica zatočeni u logoru odvezli u krug logora zv. „B.“ koji se nalazio u samom centru S. M..

Dana 10.10.1995.godine od strane komande VI Sanske brigade Vojske Republike Srpske određeno je 5 vojnika te vojske, da iz B. povedu ovih 15 civila i to S. J., S. S., B. Đ., B. S., B. M., B. H., B. N., V. H., V. S., K. M., K. S., B. E., S. F., G. S. i Z. M. radi sječe šume u mjestu K.. Za osobe koje su određeni da budu pratioci ovih civila bošnjačke nacionalnosti bili su vojnici G. M., V. Ž., K. B., te lice po prezimenu J. i još jedan vojnik koji je bio porijeklom sa područja T. čije ime je ostalo nepoznato.

Nakon što su ovi civili odabrani da 10.10.1995.godine u pratnji vojske Republike srpske idu na sječu drva svi su smješteni u troje zaprežnih konjskih kola zajedno sa alatom neophodnim za obavljanje sječe, a ponijeli su i hranu za taj dan, te su se uputili u šumu iznad mjesta K.. U prijepodnevnim satima u šumu su došli zastavnik K. S., M. D. zv. T. i M. M. sa kamionom marke „Zastava“ te su natovarili jednu turu drva i vratili se u S. M., dok su petorica vojnika i 15 civila i dalje ostali da rade na sječi drva. U vrijeme ručka iz daljine su se čuli zvuci granata koji su bili sve bliže i bliže, pa su odlučili da prekinu radove i da svih ovih 15 civila vrata u prostorije B. odakle su ljude i prepoznali. Ponovo su krenuli sa istim zaprežnim kolima, tako što je na prvim kolima sjedio vojnik G. M., a na zadnjim K. B., dok su ostali vojnici sjedili skupa sa civilima ovisno o mjestu u kolima. Kada su došli do raskrsnice puteva od kojih jedan vodi za mjesto K., a drugi za S. M. u zaseoku M. – D. krenuli su na desnu stranu u pravcu S. M. i dok su išli uz brdo iznenada iz živice sa lijeve strane gledajući iz pravca u kojem su se kretali, izašao je optuženi Ristić Lazar koji je u rukama držao puškomitraljez sa nogarama i uperio ih i repetirao u pravcu vojnika i civila dok su oni bili na konjskim kolima. Ubrzo su se pojavili Arsenić Petar i optuženi Dević Predrag koji su u rukama imali automatske puške uperene u pravcu civila. Vojnici Vojske Republike Srpske a posebno vojnik G. M. je pokušao da objasni ovoj trojici da vode civile u B., da su to Muslimani koji su radili za potrebe VRS-a, da su nenaoružani, pa su im čak pokazali i vojničke knjižice, da bi im dokazali da su oni Srbi. Međutim, Ristić Lazar je naredio da svi siđu za konjskih kola pa su pod prijetnjom svi to i poslušali, a vojnici K. B., J. i osoba iz T. koji su se nalazili na trećim kolima su se odmah dali u bijeg. Tom prilikom optuženi Ristić Lazar je bio najagresivniji te je psovao i vrijeđao srpske vojnike govoreći im da voze Turke, da je on ostao bez sina, a da sada pada S. M. i da ostaju bez ičega, te je naredio da Srbi idu u pravcu S. M. a da svih 15 civila ostanu s njima. Nakon toga su G. M. i V. Ž. produžili sa zaprežnim kolima u pravcu S. M., i okrećući se iza sebe vidjeli su da su optuženi Ristić Lazar, Dević Predrag i Arsenić Petar i dalje držali svoje puške uprte u ove oduzete civile i počeli su se vraćati u koloni nazad prema raskrsnici kroz koji su oni prethodno prošli, te su ih odvezli ispred sebe i dalje ih nisu vidjeli. Nakon toga su optuženi pod prijetnjom oružjem natjerali imenovane civile da legnu jedan do drugog licem okrenutim prema zemlji, da bi potom u namjeri da ih liše života, znajući da su isti bošnjačke narodnosti, iz automatskog oružja u iste ispucali više rafala kojom prilikom je S. J. zadobio prostrelnu ranu glave sa prostrelom mozga, S. S. je zadobio strelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, B. Đ. je zadobio strelnu glave i tijela sa oštećenjem unutrašnjih organa, B. S. je zadobio strelnu glave i grudnog koša sa oštećenjem unutrašnjih organa, B. M. je zadobio prostrelnu ranu grudnog koša sa vanjskim i unutrašnjim iskrvarenjem, B. H. je zadobio prostrelnu ranu glave sa oštećenjem mozga i prelomom kostiju, B. N. je zadobio prostrelnu ranu glave lijevo sa prostrelom mozga i prelomom kostiju, V. H. je zadobio strijelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, V. S. je zadobio strijelnu ranu glave sa oštećenjem mozga, K. M. je zadobio

prostrelnu ranu grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvaranjem, K. S. je zadobio strijelnu ranu čela sa oštećenjem mozga, B. E. je zadobio prostrelnu ranu grudnog koša sa oštećenjem unutrašnjih organa, S. F. je zadobio ustrelno – prostrelne rane grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, G. S. je zadobio prostrelnu ranu glavu sa prostrelom mozga i Z. M. je zadobio prostrel grudnog koša sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, od kojih povreda su sve navedene osobe preminule na licu mjesta.

Ovako utvrđeno činjenično stanje sud poprima nedvojbeno utvrđenim na osnovu izjava porodica oštećenih, izjava svjedoka A. P., G. M., V. Ž., K. B. i M. D., te svjedoka M. M. datog na glavnom pretresu i svih materijalnih dokaza kao i izjava saslušanih vještaka patologa Mešić Pašalić Samire, balističara Bećirspahić Ismeta i ing. Brune Franjića.

Prema iskazu porodica oštećenih sve osobe koje su kritičnog dana išli na sječu drva su inače u toku rata obavljali ove poslove a to su potvrdili i osobe koje su saslušane kao svjedoci ali nisu kritičnog dana bili prisutni i to B. M., V. S., V. A. i B. S.. U kritično vrijeme porodice oštećenih su se također nalazile u sabirnom logoru i kontaktirali su sa svojim članovima porodica koji su prema njihovim izjavama bili matretirani i fizički zlostavljani o čemu su bile vidne povrede. Sve porodice oštećenih su protjerane iz tog logora na teritorij Federacije Bosne i Hercegovine i nisu ništa znale o sudbini svojih najmilijih sve dok po prestanku oružanih sukoba se nisu vratili u selo V. gdje su inače živjeli prije rata i nakon izvjesnog vremena pozvani da prepoznaju članove obitelji koje su pronađeni po ulasku Armije BiH na područje S. M.. Članovi obitelji su ubijene osobe prepoznali po garderobi.

Svjedok Arsenić Petar je u toku krivičnog postupka koji je optužen za isto krivično djelo sa Kantonalnim tužiocem zaključio sporazum o priznanju krivnje tako da je krivični postupak u odnosu na njega izdvojen i presudom ovog suda broj 01 0 K 005038 10 K od 22. 11. 2010 godine on je proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina. Nakon toga je saslušan kao svjedok na glavnom pretresu i detaljno je opisao cijeli tok izvršenja ovog krivičnog djela od strane optuženih Ristić Lazara, Dević Predraga i njega. Tako je izjavio da je dana 10.10.1995.godine bio na poslu sve do negdje oko 15 sati i da je krenuo put svoje kuće da bi negdje na putu u blizini D. kuća od M. Đ. čuo da neki ljudi trebaju da budu zaustavljeni i da rade u šumi. Dolaskom nešto više putem našao je optuženog Dević Predraga i Ristić Lazara koji su pili piće, a Dević je izgleda popravljao neki kamion jer je imao prljave ruke, dok je Lazar Ristić imao traktor bez prikolice. Oni su mu rekli da imaju neki ljudi muslimani koje bi trebali zarobiti da bi ih mogli razmijeniti, jer je već bilo u toku nadiranje Armije BiH i nedugo zatim se čulo da dolaze zaprežna kola. Odmah je prepoznao da se na prvim kolima nalazi G. M., a zatim su se on, Ristić i Dević povukli u neku živicu nekih 20-30 metara od puta, da bi ih dočekali. Prvi je izašao Lazar, a Dević je bio sa lijeve strane dok se on nalazio iza njih. Ristić Lazar je prvi i izišao pred ljude te uperio u njih PM-72, dok je Dević digao pušku u tom smjeru, da bi Ristić Lazar zaustavio kola, te je vidio da imaju troje zaprežna kola i 5 vojnika Republike Srpske, pri tome je Ristić Lazar psovao, govoreći „vi vozite Turke, a meni je dijete poginulo, mi gubimo opštinu“. Vidio je da su tada dvojica vojnika otišla preko njive jer su bili preplašeni a s njima je najviše pregovarao G. M. koji je pokušao da ih razuvjeri, međutim, Ristić Lazar je prijetio i tada je naređeno da se razdvoje civili i vojnici, te su G. M. i V. Ž. otišli na zaprežnim kolima u pravcu S. M. dok su njih trojica sa uperenim puškama potjerali ovih petnaest civila u suprotnom smjeru. Kada su došli do jedne njive, naređeno je civilima da sjednu, da izvade lične karte i bace ih preda se na dva metra, te se sjeća da samo jedan nije imao ličnu kartu, a zatim je optuženi Ristić naredio da se okrenu prema leđima zemlji da bi ih mogli svezati da ne bježe. Civili nisu pružali nikakav otpor i njih trojica su bili u dilemi šta da rade sa tim ljudima, te su u jednom trenutku sva trojica počeli da pucaju prema ljudima koji su u to vrijeme ležali na zemlji. Nakon toga su sva trojica otišli prema kući koja je bila u blizini a to je kuća M. M.. Tu su popili rakiju i zapalili dokumenta od ubijenih civila, a optuženi Dević je otišao prema svojoj kući psujući da je iznenađen svim ovim što se desilo. Optuženi Ristić Lazar je ostao kod traktora a on je uzeo auto i otišao u pravcu G..

Iskazu ovog svjedoka sud je poklonio punu vjeru, jer je isti detaljan, jasan i u logičnoj vezi sa iskazima svjedoka G. M. i V. Ž., kao i svjedoka K. B.. Naime K. B. je vojnik koji se nalazio na zadnjim kolima u ovoj koloni i iskazao je na glavnom pretresu da su zaustavljeni na putu dok su vozili ovih 15 civila, da se on i vojnici koji su bili s njim jako prestrašili, te da su pobjegli odmah preko njiva, tako da nije prepoznao niti jednog od optuženih. G. M. i V. Ž. su pratili civile na prvim kolima, te su saglasno iskazali da su se iz šume sa civilima vraćali oko pola tri i da ih je zaustavio optuženi Ristić Lazar, a zatim da su iz žbunja izašli Dević Predrag i Arsenić Petar, svi sa oružjem uperenim u njih. U daljem toku su događaj opisali identično kao i Arsenić Petar a na glavnom pretresu su bili izričiti, a posebno svjedok G. M. je iskazao da je prepoznao optužene koje je inače poznavao i prije rata. Iste je prepoznao i prilikom prepoznavanja u toku istražnog postupka pokazavši njihove fotografije. Svjedok G. M. je imenovao optuženog Dević Predraga tek prilikom prepoznavanja u policiji iako ga je dobro poznavao, ali je na pretresu to objasnio tako da je želio biti potpuno siguran, što sud prihvata kao logično objašnjenje. Na izričite upite vijeća i svjedok G. M. i V. Ž. su na pretresu kao osobe koje su ih zaustavile pokazali prema optuženima Ristić Lazaru i Dević Predragu. U konkretnom slučaju nije sporno da je ovih 15 civila poubijano, da su zadobili povrede opisane u medicinskoj dokumentaciji i zatim u činjeničnom dijelu izreke ove presude. Nije sporno da ih je u šumu na sječu drva odabrao M. D. zv. T. i da su ih pratili vojnici Vojske Republike Srpske koji su saslušani kao svjedoci. Pored toga što ove činjenice nisu sporne iste su i dokazane svim materijalnim dokazima ali je sporno ko je izvršio ubijanje ovih 15 civila. Ovaj sud nalazi da je van razumne sumnje dokazano da su upravo optuženi Ristić Lazar i Dević Predrag zajedno sa Arsenić Petrom izvršili ovo djelo na način kako je to opisano, a na osnovu izjava svjedoka koje se međusobno nadopunjuju i logički povezuju, a to su neposredni očevidci G. M. i V. Ž., pa kada se njihova izjava dovede u vezu sa izjavom svjedoka Arsenić Petra, nedvojbeno se utvrđuje da su upravo optuženi izvršioci ovog krivičnog djela. Po ocjeni ovog vijeća svjedoci nemaju razloga da neosnovano terete optužene iako je odbrana pokušala da ukaže da su ovi svjedoci u stvari iz straha da će oni biti optuženi i kao saizvršiocima krivičnog djela dali takvu izjavu. Ovakvi navodi odbrane su paušalni, jer svjedoci G. M. i V. Ž. nisu saizvršiocima ovog krivičnog djela, nemaju nikakvih razloga da iskazuju nešto što bi neosnovano teretilo optužene, a tokom cijelog postupka su bili vrlo izričiti i decidni u svojim izjavama.

Prilikom ocjene iskaza svjedoka M. M., ovaj sud je prihvatio izjavu ovog svjedoka datog na glavnom pretresu. Naime, ovaj svjedok je u toku krivičnog postupka koji se vodio protiv M. D. zv. T. iskazao da je kritičnog dana vidio da je M. D. bio na licu mjesta i da je on izvršilac ovog krivičnog djela. Nakon što je svjedočio kao zaštićeni svjedok odlučio se da svjedoči javno iz razloga što su ovi ljudi poubijani na njegovoj zemlji i što nisu ubijeni kokoši nego ljudi. Na glavnom pretresu izjavio je da je u kritično vrijeme išao sa tetkom G. B., koji je u međuvremenu umro, putem prema svojoj kući i da je sreo ljude, koji su bili ispred Arsenić Petra, Ristić Lazara i Dević Predraga, u koje su oni uperili oružje. Tom prilikom ih je pitao šta to rade, pa mu je Arsenić Petar rekao da će te ljude pobiti. Ovaj dio iskaza svjedoka M. M. je potvrdio i svjedok Arsenić Petar, rekavši da su se sreli na putu. Nakon toga, on je došao kući i čuo je pucanj 3-4 rafala a nedugo potom u njegovu kuću su došli Ristić Lazar i Arsenić Petar, dok je Dević otišao prema svojoj kući kroz voćnjak. Tom prilikom Ristić Lazar i Arsenić Petar su zapalili lične karte i poslije su otišli, a on je na svojoj zemlji vidio poubijanih petnaest ljudi. Poslije su svi pobjegli pred nailaskom vojske Armije BiH u izbjeglištvo prema P..

Sud je poklonio vjeru i iskazu ovog svjedoka datog na glavnom pretresu jer je on objasnio razliku u davanju iskaza, ispitan je direktno i unakrsno i ostao je kod svoje tvrdnje, a ta njegova izjava je u logičnoj vezi sa iskazima svjedoka Arsenić Petra, G. M. i V. Ž.. Pored toga, po ocjeni suda, logično je da je ovaj svjedok imao strah da imenuje optuženog Dević Predraga jer mu je on prvi komšija i vratili su se kućama neposredno po završetku rata, svjedok je živio sam, dok je optuženi Dević dobro zarađivao i pomagao mu.

Kada se dovedu u vezu iskazi svjedoka Arsenić Petra koji je i sam izvršilac ovog djela, sa iskazima svjedoka V. Ž. i G. M. kao neposrednih očevidaca odvođenja civila sa iskazom svjedoka M. M. datom na glavnom pretresu, kod kojeg su optuženi došli nakon izvršenja djela, sa ostalim materijalnim dokazima, po mišljenju ovoga suda, je van razumne sumnje dokazano da su upravo optuženi osobe koje su se nalazile na mjestu događaja i koji su počinili sve radnje za koje ih tužilac tereti optužnicom, a koje su opisane u izreci ove presude.

Sud je u toku postupka i prilikom donošenja ove presude u potpunosti prihvatio sve izvedene materijalne dokaze, jer nije bilo objektivnog i razumnog razloga da se neki od izvedenih materijalnih dokaza ne bi mogao prihvatiti kao vjerodostojan i zakonit. Sadržajem materijalnih dokaza koje je izveo tužilac u toku postupka, a koje dokaze je ovaj sud u cjelosti prihvatio kao valjane, također je potvrđena tačnost i istinitost iskaza saslušanih svjedoka optužbe u pogledu načina nastupanja smrti ubijenih civila. Da je u izvršenju ovog djela učestvovalo više lica potvrđuje nalaz vještaka balističara i ostali materijalni dokazi kao zapisnici s lica mjesta nakon pronalaženja tijela ubijenih civila. Naime na licu mjesta su pronađene 33 čahure koje su ispaljene iz dvije vrste naoružanja, 10 deformisanih zrna i dva puščana metka kalibra 7,62 mm, a svi tragovi su pronađeni na dubini do 10 cm. Vještak Bruno Franić je na glavnom pretresu pojasnio pismeni nalaz i mišljenje tako što je izjavio da kada se iz automatske puške puca u metu koja je prema dole u tom slučaju čahure idu desno naprijed dole. Ovaj nalaz potvrđuje i vještak balističa Bećirspahić Ismet, koji je na osnovu analiza povreda pronađenih na tijelima ubijenih, tragova sa lica mjesta, fotodokumentacije i crteža lica mjesta i pretrage terena, te vrsta naoružanja koje su optuženi imali u kritično vrijeme, utvrdio da je na ubijene pucano iz više automatskih pušaka dva tipa (M-72-B1 i M-70-AB2). Vještak dr Samira Mešić Pašalić je nakon pregleda leševa u svom nalazu opisala sve povrede koje su ubijeni zadobili i ustvrdila da je smrt nastupila nasilno uslijed djelovanja oružja.

Optužba je izvela i dokaz čitanjem iskaza Š. D. na zapisniku broj KT-144/97-RZ od 15.09.2006.godine, 23.03.2007.godine i 13.04.2010.godine. Ovaj svjedok je u međuvremenu zadobio moždani udar, pa je vještak neuropsihijatar Nada Milovanović nakon pregleda ustanovila da isti ne može prisustvovati suđenju niti dati bilo kakav iskaz. Iz ovih zapisnika iz 2006.godine i 2007.godine u vrijeme kada je istraga vođena protiv M. D., svjedok Š. D. je identificirao optuženog Dević Predraga, Ristić Lazara i Arsenić Petra, te opisao je događaj identično kao i svjedoci kojima iskazima je povjerena vjera. Međutim, na zapisniku od 13.04.2010.godine Š. D. je identificirao optužene Ristić Lazara i Arsenić Petra, dok nije imenovao optuženog Dević Predraga ukazujući na njegovo nasilničko ponašanje u odnosu na njega i njegovu porodicu u toku rata, te opisujući ga kao krupnog, mladog, visokog. Ovo vijeće nije prihvatilo izjavu svjedoka Š. D. iz razloga što je isti kako je već naprijed opisano, izjave mijenjao, a onemogućeno je njegovo ispitivanje na glavnom pretresu, gdje bi bio podvrgnut i direktnom i unakrsnom ispitivanju i mogao dati odgovor o razlozima različitog iskazivanja.

Ocjenjujući odbrane optuženih ovaj sud je našao da su iste u suprotnosti sa svim naprijed opisanim i izvedenim dokazima i da su iste sračunate na izbjegavanje krivične odgovornosti, pa im kao takvim nije poklonio vjeru.

Prilikom donošenja ove presude ovaj sud nije mogao prihvatiti i uvažiti kao istinite i tačne iskaze svjedoka odbrane koji su direktno i unakrsno ispitani na glavnom pretresu, a koji svjedoci su potvrdili odbrane optuženih, da se Dević Predrag zaista kritičnog dana u vrijeme za koje se tereti optužnicom povlačio iz S. M. zajedno sa drugim mještanima, a da je optuženi Ristić Lazar radio kod L. J. na spremanju kukuruza.

Iskazi svjedoka odbrane su, po mišljenju ovog suda, pristrasni u korist optuženih i usmjereni su na to da optuženima pomognu u izbjegavanju krivične odgovornosti.

Na prijedlog odbrane optuženog Ristić Lazar saslušana je svjedok L. J., koja je potvrdila njegove navode da se on 10.10.1995.godine nalazio zajedno s njom na njivi i da je prilikom ručka popio par rakija, a u popodnevnim satima otišao u nepoznatom pravcu. Ovaj sud dozvoljava mogućnost da se optuženi u jutarnjim satima nalazio kod svjedoka L. J., ali je u poslijepodnevnim satima od iste otišao, a u optužnici se upravo stavlja na teret da je krivično djelo izvršeno u poslijepodnevnim satima. Iz iskaza ovog svjedoka je utvrđeno i da je njiva na kojoj je optuženi radio bila bliže raskršću zaseoka M. – D. nego što je njegova kuća, što također potvrđuje da je u kritično vrijeme bio na kritičnom mjestu i izvršio ovo krivično djelo.

Svjedoci odbrane Dević Predraga i to M. R., N. Ž., Č. M., N. B., D. R., Š. U., G. B., Š. Đ., C. B., M. D., K. V., I. G., J. M. i J. S. nisu imali nikakvih saznanja o samom krivično-pravnom događaju. Svi su oni saglasno izjavili da su dana 10.10.1995.godine u popodnevnim satima u mjestu Z., na dijelu puta koji se zove „N.“, a koje je udaljeno od mjesta izvršenja krivičnog djela 5-10 km, vidjeli optuženog koji se povlačio i upozoravao ih da dolazi Armije BiH i da trebaju napuštati S. M.. Svjedok I. G. je potvrdila navode odbrane optuženog Predraga Devića da ga je odvela u kuću i da je on telefonirao sa njenog telefona. Međutim, ovaj sud nije poklonio vjeru iskazu ovog svjedoka s obzirom da je od vremena izvršenja krivičnog djela prošlo 15 godina i malo je vjerovatno da bi se neko mogao sjetiti takvog detalja u situaciji kada se pred nailaskom vojske priprema na napuštanje ognjišta. Pored toga, neki svjedoci kao I. G., M. J., J. S. i M. D. u svojim izjavama navode da su Dević Predraga vidjeli na biciklu, dok su drugi svjedoci naveli da su ga vidjeli da idu pješice pa je očigledno da su svjedoci svojim izjavama pokušali pomoći optuženom Dević Predragu u izbjegavanju krivične odgovornosti. Sve i kada bi se ovakvi iskazi uzeli kao vjerodostojni, opet po ocjeni ovog suda ne isključuju krivičnu odgovornost optuženog Dević Predraga jer je on prije dolaska u S. M. imao dovoljno vremena da počini ovo krivično djelo i da potom krene u pravcu gdje su ga ovi svjedoci navodno vidjeli. Izjava svjedoka Č. M. je različita od navoda optuženog u njegovoj odbrani jer je Dević Predrag izjavio da je kritično vrijeme vozio kamion marke FAP vlasništvo GIK „...“, dok svjedok Č. M. navodi da je vozio vojni kamion marke TAM. Svjedok Č. M. nije poznavao Dević Predraga prije rata nego ga je upoznao kao vozača saniteta, usljed čega je njegova izjava po ovaj sud nepouzdana. Optuženi Dević Predrag je naveo da je kritičnog dana bio zajedno sa M. R., dok je svjedok M. R. u dva navrata određeno i jasno pred sudom izjavio da kritičnog dana nije uopšte vidio optuženog Dević Predraga i ovaj sud njegovom iskazu poklanja vjeru, jer on nema razloga da pomaže optuženom davajući izjave u njegovu korist.

Svjedoci V. M. i L. B. su dali iskaze kao da su bili neposredni očevidci događaja . Svjedok V. tvrdi da je i on bio jedan od vojnika VRS koji su kritičnog dana pratili petnaest civila i da je bio na prvim zaprežnim kolima zajedno sa V. M. i Š. D. i četvrtim nepoznatim vojnikom. Kada su kola zaustavljena tvrdi da mu je Arsenić Petar rekao da ga njegovi čekaju kod kuće i da je otišao i nije vidio Dević Predraga. Ovakva izjava je u suprotnosti sa svim izjavama saslušanih svjedoka kojima je sud poklonio vjeru. Osim toga, ovaj svjedok je odgovarajući na pitanja na glavnom pretresu, pokazao veliku dozu nesugurnosti odgovarajući uglavnom s riječima „vjerovatno , moguće“ što upućuje na zaključak da je izjavu dao samo u namjeri da pomogne optuženom Dević Predragu u izbjegavanju krivične odgovornosti. Svjedok Arsenić Petar je detaljno objasnio gdje je i kad vidio kritičnog dana ovog svjedoka, a to je bilo u večernjim satima na traktoru na putu za P.. Niko od saslušanih svjedoka nije kritičnog dana vidio svjedoka V. M. na mjestu događaja ,osim svjedoka L. B.. Ona je iskazala da je u inkriminirano vrijeme bila u kući s bebom, da je išla kući D. S. da traži nekoga da bježi zbog nadiranja armije BiH. Ova svjedokinja opisuje događaj onako kako je to utvrđeno u izreci presude jer je sve vidjela, osim da je u događju učestvovao i optuženi Dević Predrag nego G. B.. Ona ,nadalje, navodi da je na prvoj zapregi pored G. M. bio i svjedok V. M.. Ovakva izjava je u suprotnosti sa izjavama svjedoka G. M., K. B. i V. Ž., M. R. i Arsenić Petra koje je sud ocijenio kao vjerodostojne. Izjavu ove svjedokinje sud cjeni kao izjavu koja

je sračunata na pomaganje optuženom Dević Predragu u izbjegavanju krivične odgovornosti jer je ona komšinica ovog optuženog.

Ovaj sud nije prihvatio navode odbrane Dević Predraga da su ovaj zločin počinili M. M. i njegov sada umrli tetak G. B. što su dokazivali fotografijom G. B.. Sama fotografija ne upućuje na zaključak da je ta osoba počinitelj ovog djela, a opis koji su svjedoci davali ne odgovara izgledu osobe s fotografije. Pored toga svjedoci čije je izjave ovaj sud prihvatio nisu spomenule ime G. B.. Odbrana optuženog Dević Predraga je u toku postupka tvrdila da su počinio i G. M. i V. Ž. što je sve po ocjeni ovog suda samo paušalna tvrdnja koja je u suprotnosti sa dokazima kojima je sud poklonio vjeru.

Cijeneci naprijed navedene dokaze koji su izvedeni na glavnom pretresu i njihov sadržaj u međusobnoj vezi, te u vezi sa odbranama optuženih, po mišljenju ovog suda, je van razumne sumnje dokazano da su optuženi Ristić Lazar i Dević Predrag počinili sve radnje pobliže opisane u izreci presude, a koje radnje u objektivnom i subjektivnom smislu predstavljaju obilježje bića krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, te je sud optužene oglasio krivim za ovo počinjeno krivično djelo. Prilikom ocjene subjektivnog odnosa optuženog Ristić Lazara sud je cijenio nalaz vještaka Milovanović Nade da je isti usljed alkoholiziranosti u vrijeme izvršenja djela bio bitno smanjeno uračunljiv, što je uzeo u obzir prilikom odmjeravanja kazne. Naime, sud nalazi da su optuženi počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer je nesporno utvrđeno da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio sukob između Vojske Republike Srpske i Armije BiH koja je nadirala na područje koje je bilo pod kontrolom vojska RS usljed čega su civili napuštali S. M.. Uto vrijeme je bila na snazi i Odluka proglašenju rata i neposredne ratne opasnosti a u ratnom stanju svako lice može biti izvršilac ovog krivičnog djela. Također je utvrđeno da su optuženi znali da osobe koje se vraćaju sa sječe drva u pratnji vojnika su svi muslimani.

Prilikom donošenja ove presude ovaj sud je u odnosu na optužene primijenio odredbe preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja krivičnog djela za koje su optuženi oglašeni krivim, jer je ranije važeći i preuzeti KZ SFRJ blaži za optužene u pogledu vrste i raspona zapriječene-propisane kazne za isto krivično djelo u odnosu na raniji Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine koji je objavljen u Službenim novinama FBiH broj 43/98. Naime, prema odredbama preuzetog KZ SFRJ, za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, za koje su optuženi oglašeni krivim, propisana je kazna zatvora od najmanje pet godina ili smrtna kazna, (smrtna kazna je kao vrsta krivične sankcije u našem krivičnom zakonodavstvu ukinuta Protokolom broj 6. uz Evropsku Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda), tako se optuženom za ovo počinjeno krivično djelo, prema odredbama tada važećeg Krivičnog zakona, uz primjenu odredbe član 38. stav 1. i 2. preuzetog KZ SFRJ, može izreći kazna zatvora do 15 godina zatvora ili pak kazna zatvora od 20 godina. Međutim, prema odredbama ranijeg KZ FBiH za ovo isto krivično djelo propisana je kazna zatvora od najmanje pet godina ili kazna dugotrajnog zatvora, tako da se optuženom za ovo krivično djelo za koje se on tereti potvrđenom optužnicom, prema odredbama ranijeg KZ FBiH može izreći kazna zatvora do 15 godina ili pak kazna dugotrajnog zatvora od 20 do 40 godina, (član 37. stav 1. i 38. stav 3. ranijeg KZ FBiH).

Prilikom odlučivanja o vrsti i visini krivične sankcije, sud je optuženima cijenio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti koje mogu biti od utjecaja na odmjeravanje kazne. Za optuženog Ristić Lazara je cijenio da je on već osuđen za krivično djelo ubistva prema osobama bošnjačke nacionalnosti i da je za ovo djelo osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina i 6 mjeseci koju kaznu mu je uzeo kao već utvrđenu i primijenio prema ovom optuženom odredbe o sticaju prilikom izricanja jedinstvene kazne. Također je sud cijenio da je ovaj optuženi u načinu izvršenja ovog krivičnog djela imao aktivniju ulogu u odnosu na druge optužene. Od olakšavajućih okolnosti je cijenio da je ovaj optuženi u podmakloj

životnoj dobi i da je u vrijeme izvršenja djela bio bitno smanjeno uračunljiv. Za optuženog Dević Predraga od olakšavajućih okolnosti je sud cijenio da je neosuđivan, porodičan i da se korektno držao na sudu. Za oba optužena je imao posebno u vidu otežavajuću okolnost da su ubili 15 nedužnih civila i da su time nanijeli i njihovim porodicama ogromnu bol, jer su ostali bez očeva, sinova, braće, a neki od njih i bez gotovo cijele porodice.

Cijeneci naprijed iznijete olakšavajuće i otežavajuće okolnosti na strani optuženog Ristić Lazara sud je istom na osnovu člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina, pa polazeći od ranije utvrđene kazne u trajanju od 9 godina i 6 mjeseci, primjenom odredbi člana 48. stav 1. tačka 2. KZ SFRJ ovome optuženom izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Optuženom Dević Predragu je cijeneći sve otežavajuće i olakšavajuće okolnosti na osnovu člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. KZ SFRJ izrekao kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina. Ovaj sud je uvjerenja da su jedino ovako izrečene kazne zatvora optuženima adekvatne i odgovarajuće težini počinjenog zločina, okolnostima pod kojima su optuženi krivično djelo počinili, stepenu njegove društvene opasnosti i jačini ugrožavanja zaštićenog dobra, te da se jedino sa ovako izrečenom zatvorskom kaznom može postići svrha opšte i posebne prevencije propisana u članu 5. i 33. preuzetog KZ SFRJ, te će se sa ovako izrečenom kaznom zatvora koja je izrečena optuženima, po mišljenju ovog suda, pružiti i moralna satisfakcija porodicama poginulih žrtava, koje su oštećene počinjenim ratnim zločinom, dok se sa blažom kaznom, od ove izrečene, takva svrha ne bi mogla postići.

Optuženima je primjenom odredbe iz člana 50. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 05.05.2010. godine pa nadalje, dok je istovremeno protiv istih, nakon izricanja ove presude, produžen pritvor primjenom odredbe iz člana 152. stav 1. i 3. u vezi sa odredbom iz člana 146. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, a što je detaljnije obrazloženo u posebnom rješenju.

Oštećeni B. S., Z. S., S. M., B. Z., K. M., S. A., V. D., B. M., G. S., B. T., B. A., K. S., B. M., V. S., V. A. i B. B. svi iz sela V. općina S. M., su primjenom odredbe iz člana 212. stav 3. ZKP-a FBiH, sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućeni na građansku parnicu, jer dokazi koji su izvedeni u toku glavnog pretresa ne daju pouzdan osnov za dosuđenje bilo kojeg iznosa na ime imovinsko-pravnog zahtjeva oštećenima, tako da bi se izvođenjem dokaza u tom pravcu išlo na odugovlačenje ovog krivičnog postupka.

Na osnovu odredbe iz člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi Ristić Lazar se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala, jer po ocjeni suda on nema materijalne mogućnosti za snošenje troškova krivičnog postupka.

Na osnovu odredbe iz člana 202. stav 1. u vezi sa članom 200. stav 2. ZKP-a FBiH, optuženi Dević Predrag je dužan snositi troškove krivičnog postupka i paušala, s tim što će se o visini istih donijeti posebno rješenje kada se troškovi koji se odnose na ovog optuženog pribave. Ovaj sud je utvrdio da optuženi Dević Predrag ima sredstava da snosi ove troškove, budući da je u toku postupka više puta raspolagao sa novcima u banci, ovlašćujući svoju suprugu potpisom.

Zapisničar
Amra Bužonja

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Edina Arnautović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Vrhovnom sudu FBiH Sarajevo, koja se podnosi putem ovog suda, u roku od 15 dana od dana prijema prijepisa ove presude u dovoljnom broju primjeraka za sud, protivnu stranku i branioca optuženog.

Na osnovu odredbe iz člana 308. stav 4. ZKP-a FBiH oštećeni ovu presudu mogu pobijati samo zbog odluke o troškovima krivičnog postupka i odluke o imovinsko-pravnom zahtjevu.